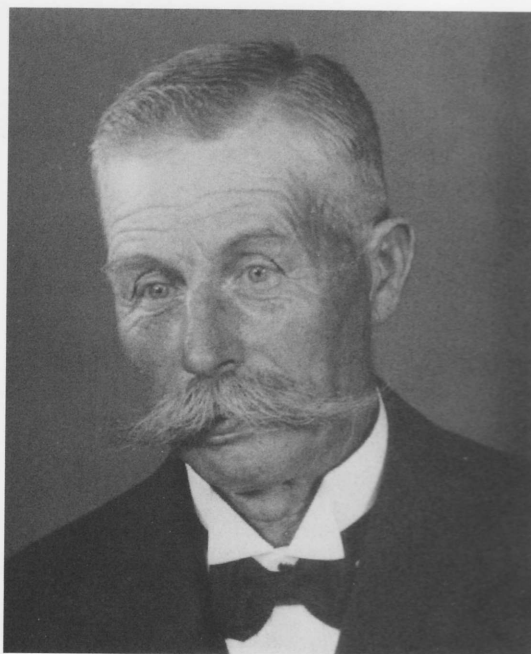

I Charles Lindros spår

Karl/Charles Lindros

En spännande släktforskningsresa bjuder Börje Lundvall på i den rikt illustrerade boken *The Halfway to Hell Club* med den något förtydligande men fortfarande konfundrande underrubriken "In Search of Lindros and the Other Men Who Fell in the Gate". Berättelsens utgångspunkt är den smålandsstuga i Södra Møre, strax söder om Kalmar, som författaren första gången besökte 1964 i farmoderns sällskap. Börje var då 10 år och de kom för att fira att "gammelfarbrodern" Karl Lindros fyllt 90. Mötet med det engagerande födelsedagsbarnet förstärktes av vad Börje fick höra om gamlingens son, Karl Alfred Åkes utvandring och tragiska död den 17 februari 1937, då han och nio andra brobyggare omkom när en byggnadsplattform rasade från den nästan färdigbyggda Golden Gate-tidens kanske mest uppmärksammade bro bygge. Charles Lindros, som han kallade sig i Amerika, var född 1906 i Söderköping och hade sexårig folkskola och några enklare anställningar bakom sig vid utvandringen 1925. Att 19-åringens resmål blev Kalifornien berodde på att tre kusiner redan emigrerat till San Francisco.

Det gick bra för dem och Albin och Freds byggnadsfirma gav jobb åt nykomlingen. Men den stora depressionen lurade bakom "the roaring twenties" och Charles fick ägna sig alltmer åt att söka nya jobb på olika platser i Kalifornien. Källmaterialet kring den oförbrännligt optimistiske mannen är långt ifrån flödande, men tack vare författarens forskarglädje, eldad av okuvlig energi, uppfinningsrikedom och långa forskningsresor i USA, kartläggs Charles Lindros levnadstyg på ett fascinerande sätt. En given källa är breven hem till familjen, det första endast några veckor efter landstigningen i New York, och de tre från 1926 vittnande om en arbetssökande invandrades svårigheter, långt innan depressionen börjat.

Enligt 1930 års census befinner sig Charles i den idylliska staden Eureka, mitt i jätteträdens "redwood country". Han får arbeten i lumber camps och på sågverk och skickar hem en serie fotografier om detta. Vid årets slut är han åter arbetslös, men enligt ett brev våren 1931 har han räddats från den hotande luffartillvaron av ett farmarjobb uppe i bergen. Livet ljusnar betydligt

sedan Charles lärt känna Marie Zimmerman, med vilken han gifte sig i december 1934. Det sensationella brobygget över "the Gate" hade då varit igång under något år och Charles hade lyckats få jobb som byggnadsarbetare. Ett lyckokast trodde säkert makarna Lindros, men så kom olycksdagen den 17 februari 1937 som innebar den största katastrofen i brobyggets historia och uppmärksammades stort över hela USA, dock inte i Sverige. I sin tröstlöshet kände Marie att den okända släkten i Sverige måste meddelas. Hennes gripande brev inleds med: "I wish the person reading this letter will break this awful news as easy as possible to Charles' folks. It just about kills me to have to write it."

Här slutar den röda tråden genom Börje Lundwalls krönika som blivit så mångfacetterad tack vare att författaren inte nöjt sig med att sitta bakom läsapparat och dator, utan dessutom laddat sig med kunskaper om invandrarlandet i stort och spenderat långa perioder ute på forskningsfältet. Resultatet är synnerligen berömvärt.

Ulf Beijbom